

~~GEHEIM~~

KUNGL. JÄR
MILITÄRBYRÅN
D. Nr. 17/42

Der Transportoffizier (T.O.)
beim Militärattaché
Tsb.Nr. 68/42 Geh.

Stockholm, 8.2.1942

An

Grz. Geh. Feldpolizei 629
Feldpostnummer 32 730
über W.Bfh.Norw./T.O., Oslo.

Ph
K

Betr.: Betriebsstörung bei einzelnen Eisenbahnküchenwagen auf der
der Strecke Narvik-Hälsingborg.

Bezug: Dort. Br.B.Nr. 70/42 g K II.

Auf das an den Bahnhofsoffizier 132 Hälsingborg (dieser untersteht dem Transportoffizier beim Militärattaché Stockholm. Es wird daher gebeten, schreiben grundsätzlicher Art in Zukunft hierher richten zu wollen) gerichtete Bezugsschreiben vom 28.1.1942 wird erwidert, dass meiner Ansicht nach die Tatsache, dass bei den zwischen Hälsingborg und Narvik laufenden Eisenbahnküchenwagen wiederholt, ja sogar sehr häufig, Heisslaufen der Achsenlager vorgekommen ist, kaum auf Sabotageakte, n.B. schon garnicht durch das deutschen Küchenpersonal, zurückzuführen sein dürfte. Allerdings kann ein solcher Verdacht nicht kategorisch von der Hand gewiesen werden. Beweise hierfür fehlen jedoch bisher auch hier.

Ich sehe den Grund hierfür vielmehr darin, dass die fragliche Küchenwagen meist schon ziemlich alt und daher der ausserordentlich hohen Beanspruchung, zumal zur Winterzeit, durch den ständigen Einsatz auf der annähernd 2000 km langen Strecke nicht gewachsen sind.

Bei den Schwedischen Staatsbahnen ist von mir bereits vor einiger Zeit eine erhöhte Ueberwachung und Pflege gerade dieser Wagen während des Transportes durch Schweden veranlasst wrden. Auch sind die deutschen Transportdienststellen in Narvik für eine besonder sorgfältige Betreuung und jeweilige Ueberprüfung auf Betriebsfähigkeit vor Abgang aus Narvik gebeten worden.

Dass das Heisslaufen in Gegensatz zu den deutschen Eisenbahnküchenwagen bei den schwedischen Personen- und Packwagen nicht oder nur selten vorkommt, ist erklärlich, weil diese Wagen in einem erheblich besseren Allgemeinzustand sich befinden.

Trotz meiner im Vorstehenden niedergelegten Ansicht, ist der Bahnhofsoffizier in Hälsingborg beauftragt werden, sich von den schwedischen Eisenbahnwerkstätten in Hälsingborg und auch Malms

sofort

KNC

sofort melden zu lassen, falls der Verdacht einer Sabotage auftreten sollte.

Sollten in dieser Beziehung neue Gesichtspunkte zu meiner Kenntnis gelangen, werde ich der Geheimen Feldpolizei hierüber Mitteilung zugehen lassen. Bemerkte sei noch, dass Vorsorge getroffen ist, dass die für die Urlaubszüge nach Narvik eingeteilten Eisenbahnküchenwagen einer nach dem anderen zwecks gründlicher Überholung an die Eisenbahnwerkstätten der NSB in Oslo eingeliefert werden.

*Ph. hat jetzt aber nur revision i Hv.
man vill NSB give det, so mycket bättre.*

Maenas
gez. Maenas

Major

Durchschlag mit der Bitte um Kenntnisnahme an:

1. Dem Herrn Militärattaché über Obstlt. Dr. Wagner
2. W. Bfh. Norw./T.O., Oslo
3. Transportkommandantur Norwegen, Oslo, mit der Bitte, an B.O. Narvik im Sinne des rot angezeichneten Absatzes anweisen zu wollen.
4. Bahnhofsoffizier 132, Hålsingborg
5. SJ Militärbüro.

Maenas

Tillhör dnr Mibr Vy 17/42

1942

... 10/3 1942

nr 36/42.1

Pbr

on/s.p. mycket mycket
tjock tjock
färg färg

Till
Verkstadsbyrån,
Stockholm.

4
X/ Detta är den
vagn som fick
hängning 4 gonger
följ.
X H. Hall.

Ang. tyska köksvagnar FW41.

Med anledning av Pbr. skrivelse den 2 dennes får jag härmed överlämna uppgift över vid Huvudverkstaden i Hålsingborg vidtagna åtgärder och verkställda undersökningar å tyska köksvagnen FW41 107203.

Vagnen insändes till Huvudverkstaden Hålsingborg den 4 febr. 1942 för reparation (upprepade varmgångar) samt mindre revision. I samband med revisionen utfördes bl.a. följande arbeten:

Felaktigheter.

Vidtagna åtgärder.

Hjulringarna voro nedslitna.
Lagerskålarna voro djupt inslitna.
Smörjdynorna voro förslitna.
Fättningskivorna voro mycket förslitna och delvis sönder.
Oljan i boxarna var mycket vattenblandad. Ett boxlock borta, de övriga mycket otäta.

Ringarna omsvarvade.
Lagerskålarna blevo omgjutna med 8-babbits.
Nya smörjdynor av bomull monterades på de gamla stommarna.
Fättningskivor 14.37.31 omändrades och insattes.
Locken omändrades så, att de kunde fastskruvas med bultar. Lådertätningar anbringades under locken. Oljepåtyllning anordnades SJSt 1130 uppsattes. Hålet i borttaget igensvetsades (jmf. str. 164, 104:2 J.).

Vagnen provkördes därefter utan att vare sig uppvärmning av boxar eller några oljelökor kunde förvärras.
Vagnen utgick i trafik den 8 febr. 1942.
Enligt order från Persontrafikbyrån insändes vagnen åter till Huvudverkstaden i Hålsingborg den 7 mars för noggrann undersökning med anledning av ånyo inträffade varmgångar.

Vid undersökningen antecknades följande:

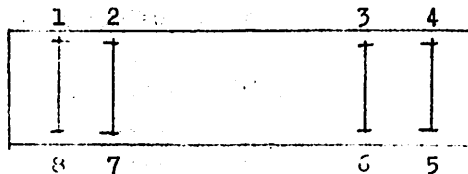
Revisionsprotokoll vid besiktning av boggier jämte hjulsatser och lager A tysk köksvagn PW4U 107203 den 10/3 1942.

Box nr	1	2	3	4	5	6	7	8
Oljestånd i box	88 mm	47 mm	33 mm	38 mm	36 mm	42 mm	49 mm	55 mm
Oljans utseende	mycket tjock intet vatten	mycket tjock	mycket tjock fanns i	mycket tjock	mycket tjock	mycket tjock	mycket tjock	mycket tjock
Lådertätning i boxlock	ej fullt tät	ej fullt tät	gd.	god	ej fullt tät	ej fullt tät	god	god
Spelrum mellan box och hornblock.	2,5 mm	2,55 mm	3,90 mm	2,80 mm	2,60 mm	2,85 mm	3,0 mm	2,70 mm
Spelrum mellan box och bindstag	33 mm	34 mm	48 mm	47 mm	52 mm	46 mm	30 mm	46 mm
Tillingskiva	felfri	felfri	felfri	felfri	*kassa-bel	*kassa-bel	felfri	felfri
Lagerskål	felfri	varmgång	varmgång	varmgång	varmgång	varmgång	felfri	varmgång
Djans utseende	beckig	beckig	beckig	beckig	beckig	beckig	beckig	beckig
Axeltapp	114,05	114,70	112,9 ^{xy}	113,72	114,30	112,0	114,96	113,55
" konicitet	0,05	0,05	0,05	0,05	0,04	0	0	0,08
" ovalitet	0	0	0	0	0	0	0	0
Ytans utseende	Anv.-bar	repig	repig	repig	mycket repig	repig anlöpt	anv.-bar	repig
Hjuldiameter	981	978	970	981,5	981,5	970	976,5	981

+) på grund av svar varmgång.

++) tyska axeln utbytt i Vännäs mot axel typ LL.

Numrering av lagerboxarna enligt bifogade plan.

Av ovanstående framgår, att enär rikligt med icke vattenblandad olja fanns kvar i boxarna, då vagnen återkom till Huvudverkstaden i Hälsingborg, voro de härstädes utförda tätningssanordningarna av S.J.:s modell tillfredsställande.

Emellertid voro smörjdynorna mer eller mindre igenbeckade, vilket sannolikt beror på, att den sedan hösten 1941 använda tjeckoslovakiska smörjoljan är olämplig för dynor med bomullsvekar, i synnerhet vid låg yttre temperatur och långa körtider.

Således synes varmgångarna bero på, att smörjoljan är olämplig för ifrågavarande lageranordningar i de tyska köksvagnarna.

Hjulpåren och lageranordningarna hava nu åter reviderats, lager-skålarna omgjutits samt nya tätningssanordningar och smörjdynor insatts.

Vagnen är provkörd den 14/3 utan anmärkning och överlämnad till Ta, Hälsingborg.

Hälsingborg den 14 mars 1942.

Överlämnas till

J. Olson.

Militärbyrån. Hälsingborg den 16 mars 1942.

J. Olson

16/42.

Ti Ö., Hbf, Vstf Hb.

Cn/S.P.

Vill
Värkstadsbyrå,
Stockholm.

Handwritten notes and signatures, including 'S. S. S. S.' and 'M. M. M. M.'

Ang. tyska I-Haltsberg Tbr varmgång avkopplad tysk köksvagn, Pw4u

Frankfurt 107203, skall efter rep. sändas verkstaden Hälsingborg

för noggrann undersökning och provkörning. Skriftligt yttrande
torna åtgärder och verkstads undersökningar å typen sändas till
107203.

Mbr, Pbr och Vbr. Vagnen får sedan inte tagas i bruk förrän med-
givande erhållits från Pbr.

I samband med revisionen (uppräpade varmgångar) samt mindre revisioner.
Pbr den 2 mars 1942.

beten:

Anderson

Felaktigheter.

Viktagna åtgärder.

Ådjureringarna voro förelitna.

Lagerskålarna voro djupt in-
slitna.

Smörjdynorna voro förslitna.

Fätningsskruvarna voro upptä-
förelitna och avlämnade.

Oljan i boxarna var mycket
vattenblandad. En boxlock
borta, de övriga mycket öfatta.

Rängarna oinstävtade.

Lagerskålarna blevo besjucerade och
bebitte.

Nya smörjdynor av bomull monterades
på de gamla stossarna.

Nåttningsskriver 14.07.42. och 14.08.42.
sänd inlämnades.

Locken omändrades så att de kunde
kastskruvas med bultar. Elongat-
rängar anbringades under locken i
fylln. enordn. Spl. S. 11.08.42. och
Hålet i boxtaget återställdes (S. 11.08.42.
str. 154, 104:2 J.).

Vagnen provkördes därefter utan att vara sig uppmär-
samt på några oljeläckor kunde förmärkas.

Vagnen utgick i trafik den 8 febr. 1942.

Enligt order från Persontrafikbyrån insändes vagnen
till Hälsingborg den 7 mars för noggrann under-
sökning med anledning av ånyo inträffade varmgångar.